

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENATUL

LEGE

privind exercitarea profesiei de detectiv particular

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Art.1.- (1) Detectivul particular este persoana atestată în condițiile prezentei legi care, la cererea persoanelor fizice sau juridice, desfășoară activități specifice de investigare, cu privire la:

- a) conduita și moralitatea unor persoane;
- b) solvabilitatea ori seriozitatea unei persoane fizice sau juridice potențială parteneră într-o afacere;
- c) persoanele dispărute de la domiciliu, altele decât cele care sunt în competența de cercetare a poliției;
- d) bunurile care fac obiectul unor litigii civile, înstrăinate în scopul prejudicierii intereselor unei părți în proces;
- e) asigurarea protecției împotriva scurgerii unor informații economice, din sfera activității agenților economici care doresc să păstreze confidențialitatea acestora;

(2) Activitatea detectivului particular nu poate fi contrară legii, siguranței naționale, ordinii publice sau bunelor moravuri.

(3) Informațiile obținute în urma activităților desfășurate de detectivul particular sunt destinate exclusiv clientului acestuia.

Art.2.-(1) Detectivul particular își poate exercita profesia numai în cadrul societăților de detectivi specializate în desfășurarea activităților de investigație, înființate conform legii, cu autorizarea Inspectoratului General al Poliției.

(2) Obiectul de activitate al societăților de detectivi este unic.

(3) Conducătorii executivi ai societăților de detectivi trebuie să fie absolvenți ai facultății de drept sau ai unei școli postliceale de detectivi ori să fi îndeplinit funcția de polițist sau lucrător în cadrul unei instituții publice cu atribuții în domeniul ordinii publice sau siguranței naționale cu grad de ofițer și să îndeplinească condițiile prevăzute la art.5 lit.c), d), e) și f) din prezenta lege.

Art.3.-(1) Detectivul particular are obligația să păstreze confidențialitatea asupra datelor și informațiilor obținute.

(2) La cererea scrisă a instanțelor judecătorești, parchetului sau organelor de cercetare penală ale poliției, datele și informațiile prevăzute la alin.(1) vor fi comunicate acestora, dacă ele pot servi la aflarea adevărului într-o cauză penală sau civilă.

(3) În activitatea desfășurată, detectivul particular se supune numai legii, statutului societății specializate de detectivi, precum și normelor de ordine interioară, aprobate de Inspectoratul General al Poliției.

CAPITOLUL II

DOBÂNDIREA CALITĂȚII DE DETECTIV PARTICULAR

Art.4.- Activitatea de detectiv particular poate fi desfășurată numai de persoanele care au dobândit această calitate.

Art.5.- Poate dobândi calitatea de detectiv particular, persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are cetățenie română și domiciliul în țară;
- b) posedă cel puțin studii medii cu examen de bacalaureat și este absolvent al unei școli postliceale de detectivi sau a îndeplinit funcția de polițist ori lucrător în cadrul unor instituții publice cu atribuții în domeniul ordinii publice ori siguranței naționale sau sunt absolvenți ai facultății de drept;
- c) este apt din punct de vedere medical;
- d) nu a săvârșit fapte penale și are o bună reputație;
- e) nu desfășoară o activitate care implică exercitiul autorităților publice;
- f) a obținut avizul inspectoratului de poliție județean sau al Direcției Generale de Poliție a municipiului București, după caz;
- g) a promovat examenul de atestare a calității de detectiv, conform prevederilor art.7. Nu susțin examen de atestare foștii magistrați și polițiștii.

Art.6.- Pentru susținerea examenului de atestare a calității de detectiv particular, cei interesați trebuie să depună la inspectoratele de poliție județene sau, după caz, la Direcția Generală de Poliție a municipiului București, următoarele acte:

- a) cerere;
- b) curriculum-vitae;
- c) actul de stare civilă, copie legalizată;

- d) actul de studii, copie legalizată;
- e) actul de absolvire al unui curs de specialitate, copie legalizată, după caz;
- f) certificate medicale și de testare psihologică eliberate de către o unitate sanitară specializată, respectiv, de un laborator autorizat;
- g) certificat de cazier judiciar;
- h) declarație din care să rezulte că nu se află în situația prevăzută la art.5 lit.e);
- i) dovada achitării tarifului pentru susținerea examenului de atestare a cunoștințelor, stabilit în conformitate cu dispozițiile legale.

Art.7.-(1) Calitatea de detectiv particular se dobândește în urma verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege și examinarea candidaților de către o comisie instituită la nivelul inspectoratului de poliție al județului, respectiv, al Direcției Generale de Poliție a municipiului București.

(2) Comisia de examinare se întrunește trimestrial, iar verificarea cunoștințelor se face potrivit tematicii aprobate de Inspectoratul General al Poliției.

(3) După promovarea examenului, detectivului particular i se eliberează un atestat, pe baza căruia se poate angaja la orice societate autorizată să desfășoare activități de investigare.

Art.8.-(1) Calitatea de detectiv particular încetează de drept, în următoarele cazuri:

a) în termen de un an de la data atestării, dacă detectivul particular nu s-a angajat cu contract de muncă în cadrul unei societăți specializate de detectivi;

b) în termen de un an de la data încetării raporturilor de muncă cu o societate specializată, dacă nu s-a reangajat în calitate de detectiv particular;

c) prin renunțare scrisă depusă la inspectoratul de poliție al județului, după caz, la Direcția Generală de Poliție a municipiului București;

d) când persoana în cauză nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art.5 lit.a), lit. c), d) și e);

e) la data pensionării, în condițiile legii.

(2) Pierderea calității de detectiv particular, în condițiile prevăzute la lit.a), lit.c), d) și e) din alineatul precedent, nu împiedică o nouă solicitare de atestare în condițiile prezentei legi.

(3) Calitatea de detectiv particular se suspendă pe perioada în care persoana în cauză se află în curs de urmărire penală sau judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni, precum și pentru timpul cât se află în una din situațiile prevăzute la art.10.

Art.9.-(1) La angajarea detectivului particular, societatea încheie contract de muncă cu angajatul, căruia îi eliberează o legitimație de serviciu.

(2) Legitimația este personală, netransmisibilă și se vizează anual de inspectoratul de poliție județean sau, după caz, Direcția Generală de Poliție a municipiului București.

(3) Forma și conținutul legitimației se stabilesc de Inspectoratul General al Poliției.

Art.10.-Exercitarea profesiei de detectiv particular este incompatibilă cu:

a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii;

b) ocupații care influențează independența profesiei ori contravin bunelor moravuri;

c) exercitarea nemijlocită de fapte de comerț.

CAPITOLUL III

DREPTURILE SI OBLIGAȚIILE DETECTIVULUI PARTICULAR ȘI ALE SOCIETĂȚILOR ÎN CARE ACEȘTIA ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA

Art.11.-(1) În exercitarea profesiei, detectivul particular are dreptul să efectueze investigații în legătură cu persoanele, bunurile, faptele, datele și împrejurările care fac obiectul

acestei activități, cu respectarea strictă a drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și a dispozițiilor legale.

(2) În efectuarea investigației, detectivul particular poate solicita persoanelor fizice sau autorităților publice informații care, potrivit legii, nu sunt confidențiale sau secrete.

Art.12.-Detectivul particular are următoarele obligații:

a) să manifeste probitate și conștiinciozitate profesională, scopul activității sale fiind aflarea adevărului în cauza pentru care a fost angajat;

b) să folosească metode și mijloace de investigare prin care să nu aducă atingere normelor de drept ori drepturilor și libertăților cetățenești;

c) să păstreze secretul profesional cu privire la actele, faptele, datele și împrejurările despre care a luat cunoștință în timpul activității sale, chiar și după încetarea lucrului, cu excepția situațiilor în care, pentru îndeplinirea justiției, acestea sunt necesare aflării adevărului ori legea sau părțile interesate îl dezleagă de această obligație; calitatea de martor are întâietate față de calitatea de detectiv particular;

d) să nu uzeze de calitatea de detectiv particular decât în interesul serviciului.

Art.13.-Detectivului particular, în desfășurarea activității, îi este interzisă efectuarea de investigații cu privire la:

a) activitatea personalului reprezentanțelor diplomatice și consulare sau a organizațiilor internaționale cu statut similar;

b) persoanele care îndeplinesc permanent sau temporar, cu orice titlu, o activitate în interesul autorităților publice, instituțiilor publice, instituțiilor sau altor persoane juridice de interes public ori în serviciile de interes public;

c) datele confidențiale cu privire la convingerile politice, religioase, filozofice sau sindicale și la exprimarea acestor convingeri, la predispozițiile sexuale, sănătatea, originea socială sau etnică a unei persoane;

- d) cauzele penale aflate în lucru la organele judiciare;
- e) activitățile specifice desfășurate de instituțiile cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale.

Art.14.- Societățile specializate de detectivi particulari, au următoarele drepturi:

- a) să se doteze și să folosească mijloacele tehnice de investigare și comunicații permise de lege;
- b) să organizeze cursuri și alte activități de pregătire profesională și fizică specifice, pentru perfecționarea pregătirii personalului societății;
- c) să se afilieze în asociații profesionale, care să le reprezinte și să le apere interesele în relațiile cu alte asociații sau instituții ale statului;
- d) să solicite oficial de la autoritățile publice date despre persoane, bunuri sau situații necesare detectivului particular în procesul de investigare care, potrivit legii, nu sunt confidențiale sau secrete.

Art.15.- În organizarea și desfășurarea activității, societățile specializate de detectivi particulari sunt obligate:

- a) să angajeze și să folosească pentru activitățile specifice de investigații numai personal atestat în condițiile legii;
- b) să comunice inspectoratului de poliție al județului sau, după caz, al Direcției Generale de Poliție a municipiului București, în termen de 10 zile detectivii particulari angajați sau care au încetat raporturile contractuale cu societatea, precum și cei aflați în situațiile prevăzute la art.8;
- c) să întreprindă investigații numai în baza unei convenții scrise;
- d) să țină evidența cazurilor în care efectuează investigații, într-un registru numerotat și înregistrat la organele fiscale teritoriale;

e) la solicitarea scrisă a parchetului, organelor de cercetare ale poliției sau a instanțelor judecătorești, să pună la dispoziția acestora datele și informațiile necesare, dacă acestea sunt utile pentru aflarea adevărului în cauzele aflate pe rol;

f) în raport de posibilități și pe baza unor convenții, să primească în practică elevi ai școlilor de detectivi particulari.

CAPITOLUL IV SANCTIUNI

Art.16.-Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

Art.17.-Încălcarea prevederilor art.2 alin.(1), art.4 și art.6 lit.h) constituie infracțiuni și se pedepsesc potrivit Codului penal.

Art.18.-Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, sunt considerate infracțiuni:

a) efectuarea de investigații în alte cazuri decât cele prevăzute la art.1 alin.(1) sau cu încălcarea prevederilor art.12 lit.b), c) și d) și art.13;

b) încălcarea prevederilor art.3 alin.(1) și alin.(3) și neprezentarea legitimațiilor pentru viză în maximum 10 zile de la expirare;

c) încălcarea prevederilor art.2 alin.(2) și (3), art.3 alin.(2), art.9 alin.(1) și art.15.

Art.19.-(1) Contravențiile prevăzute la art.18 se sancționează după cum urmează:

a) faptele prevăzute la lit.a) și lit.c), cu amendă de la 2.000.000 la 5.000.000 lei;

b) fapta prevăzută la lit.b) cu amendă de la 500.000 la 2.000.000 lei.

(2) În cazul contravențiilor prevăzute la art.18 lit.c), sancțiunea amenzii poate fi aplică și persoanei juridice, caz în care limitele acesteia sunt de la 5.000.000 lei la 10.000.000 lei.

Art.20.-(1) Repetarea săvârșirii contravenției prevăzute la art.18 lit.a) în interval de un an, atrage suspendarea atestatului pe o perioadă de la 3 la 6 luni.

(2) Suspendarea atestatului și revocarea suspendării se dispun în toate cazurile, de către Inspectoratul General al Poliției, la propunerea inspectoratelor de poliție județene sau Direcției Generale de Poliție a municipiului București și se comunică persoanei în cauză.

Art.21.-Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunii se face de către polițiști anume desemnați de Inspectoratul General al Poliției.

Art.22.-Prevederile Legii nr.32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu excepția celor prevăzute la art.25-27, se aplică în cazul contravențiilor stabilite de prezenta lege.

Art.23.-(1) Încălcarea obligațiilor prevăzute la art.15 poate atrage și suspendarea autorizării de funcționare a societății specializate pe o perioadă între o lună și 3 luni.

(2) Autorizarea se anulează dacă, în interval de un an de la data la care a expirat termenul de suspendare a autorizării, este săvârșită din nou una din faptele care atrag măsura suspendării.

Art.24.-(1) Acționarii sau, după caz, asociații răspund de legalitatea activității societății.

(2) În cazul condamnării penale, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, a acționarilor sau a asociaților, a conducătorului executiv al societății ori a

detectivului, pentru nerespectarea obligației prevăzute la alin.(1), autorizarea sau, după caz, atestarea se anulează.

(3) Măsurile prevăzute la art.23 se dispun de instanțele de judecată, la propunerea inspectoratelor de poliție județene ori, după caz, a Direcției Generale de Poliție a municipiului București.

CAPITOLUL V DISPOZIȚII FINALE

Art.25.-Controlul activității specifice desfășurate de societățile de detectivi se efectuează de polițiști anume desemnați de către Inspectoratul General al Poliției.

Art.26.-Inspectoratul General al Poliției ține evidența tuturor detectivilor particulari atestați și a societăților specializate de detectivi.

Art.27.-Nomenclatorul de activități din economia națională se completează cu cea de detectiv particular.

Art.28.-În termen de 90 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României, Inspectoratul General al Poliției va elabora instrucțiunile și normele de aplicare a prezentei legi.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 11 mai 2000, cu respectarea prevederilor articolului 74 alineatul (1) din Constituția României.

p.PREȘEDINTELE SENATULUI

Constantin Dan Vasiliu